

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

1/2023-as számú törvénye

a köznevelésről

Preambulum

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház (a továbbiakban: Egyház) az egyházi nevelés-oktatás szolgálatának betöltésére köznevelési intézményeket hoz létre, és azokat egységes egyházi köznevelési rendszerbe foglalja. Annak érdekében, hogy a Szlovák Köztársaság köznevelési rendszerének részeként is működő intézmények úgy tudjanak munkálkodni, hogy a rájuk bízott növendékeket művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, szűkebb és tágabb környezetük, valamint nemzetük hűséges és áldozatkész alkotó tagjaivá, református növendékeiket az Egyház hittvalló tagjaivá, nem református növendékeiket – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezeti és az Egyház értékeinek megbecsülésére neveljék, a Zsinat a következő törvényt alkotta meg:

Alapvető rendelkezések

1. §

(1) E törvény tárgya az Egyház önálló testületei által fenntartott köznevelési intézmények alapításának, átvételének, fenntartásának, illetve megszüntetésének, valamint az ezekre kiható egyházigazgatási feladatoknak a szabályozása.

(2) E törvény hatálya kiterjed az Egyház valamennyi önálló egyházi testületére, valamint az általuk fenntartott köznevelési intézményekre, azok tisztségviselőire, alkalmazottjaira és növendékeire.

2. §

Köznevelési intézmények:

- óvoda,
- alapiskola,
- gimnázium,
- szakközépiskola,
- középfokú sportiskola,
- konzervatórium,
- speciális nevelési-oktatási igényű gyermekek és tanulók iskolái,
- művészeti alapiskola,
- nyelviskola,
- napközi otthon,
- diákotthon.

Az Egyház nevelési és oktatási stratégiája

3. §

Az Egyház nevelési és oktatási stratégiáját a Zsinat fogadja el.

Tanügyigazgatási rendelkezések

4. §

(1) A köznevelés koordinálását öttagú Köznevelési Tanács végzi.

(2) A Köznevelési Tanács tagjait a Zsinati Tanács választja meg a választási időszak kezdetét követő első ülésén.

(3) A Köznevelési Tanács két tagját a köznevelési intézmények igazgatói közül, további két tagját az iskolalelkészek közül kell választani. A Köznevelési Tanács tagja és elnöke hivatalból a köznevelésért felelős zsinati tanácsos (a továbbiakban: tanácsos).

(4) A Köznevelési Tanács tagjainak megbízatása a következő Köznevelési Tanács tagjainak megválasztásáig tart. Amennyiben a Tanács valamely tagjának a megválasztásra jogosító jogállása megszűnik, helyébe a Zsinati Tanács a következő ülésén új tagot választ.

(5) A tanácsost a Zsinati Tanács a választási időszak kezdetét követő első ülésén nevezi ki az Egyház olyan presbiteri tisztségre választható tagja vagy lelkész képesítő személye közül, aki rendelkezik pedagógiai végzettséggel. A tanácsos megbízatására a (4) bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

5. §

(1) A Köznevelési Tanács:

- javaslatot tehet a köznevelésügyet érintő jogszabályok alkotására, módosítására vagy egyéb, a köznevelésügyet érintő intézkedések foganatosítására,
- javaslatot tesz a Zsinatnak az Egyház nevelési és oktatási stratégiájára,
- felügyeli és koordinálja az Egyház köznevelési intézményeinek működését,
- kiadja a köznevelési intézmények belső szabályzatainak alapelveit,
- tárgyalja, jóváhagyja és felterjeszti a Zsinatnak a tanácsos éves jelentését az Egyház köznevelésének helyzetéről.

(2) A Köznevelési Tanács évente legalább kétszer ülésezik. A Köznevelési Tanácsot össze kell hívni legalább két tag írásos kérésére.

(3) A Köznevelési Tanács az egyes ügyek vitelére – hatásköre meghatározásával – a saját soraiból előadót bízhat meg.

6. §

(1) A tanácsos:

- előkészíti a Köznevelési Tanács üléseit, és javaslatot tesz a Köznevelési Tanács hatáskörébe tartozó feladatok ellátására,

- b) támogatja a köznevelési intézmények munkáját tantervek, tankönyvek, segédanyagok beszerzésével és készíttetésével,
- c) szervezeti, működési és ügyintézési téren támogatja az egyes köznevelési intézményeket és azok alapítását, illetve átvételét tanácsadással, szakemberek ajánlásával,
- d) megszervezi a köznevelési intézmények pedagógusai, a fenntartók és általában a hitoktatók számára a továbbképzéseket,
- e) nyilvántartást vezet a köznevelési intézményekről,
- f) kapcsolatot tart más egyházak, valamint az állami és társadalmi szervezetek illetékes szerveivel.

(2) A tanácsos a tevékenységéről beszámol a Köznevelési Tanácsnak, valamint a Zsinatnak.

Köznevelési intézmény alapítása, átvétele, megszüntetése

7. §

(1) Köznevelési intézményt alapíthat, átvehet (a továbbiakban: fenntarthat), megszüntethet:

- a) egyházközségi alapítású intézményeknél az egyházközségi közgyűlés, az illetékes egyházmegyei közgyűlés és a Zsinati Tanács jóváhagyásával,
- b) egyházmegyei alapítású intézményeknél az egyházmegyei közgyűlés, a Zsinati Tanács jóváhagyásával,
- c) egyetemes egyházi alapítású intézményeknél a Zsinati Tanács.

(2) A köznevelési intézmény működésének megkezdéséhez az intézményt be kell jegyeztetni a Szlovák Köztársaság köznevelési intézményeinek hálózatába. Az állami bejegyeztetésről a fenntartó haladéktalanul értesíti a köznevelési intézmény székhelye szerinti egyházközséget, egyházmegyét, a tanácsost és a Zsinati Tanácsot.

A köznevelési intézmény hitéleti és erkölcsi rendtartása

8. §

(1) A köznevelési intézmény hitéleti és erkölcsi rendtartását a működés megkezdésétől hatályba kell léptetni.

(2) A hitéleti és erkölcsi rendtartást az egyházközség által fenntartott köznevelési intézmény esetében a presbitérium, egyházmegye által fenntartott köznevelési intézmény esetében az egyházmegyei tanács, az Egyetemes Egyház által fenntartott köznevelési intézmény esetében a Zsinati Tanács hagyja jóvá.

(3) Amennyiben a Köznevelési Tanács módosítást eszközöl a hitéleti és erkölcsi rendtartás alapelvein, úgy annak az erről való értesítéstől számított 3 hónapon belül kell eleget tennie a köznevelési intézményt fenntartó egyházi testületnek.

Az iskolaszék

9. §

(1) A fenntartó iskolaszéket hoz létre a köznevelési intézményben folyó nevelői és oktatói munka segítésére,

valamint a köznevelési intézmény működésének a hatályos állami és egyházi jogszabályokkal összhangban való biztosítására.

(2) Az iskolaszék tagjainak száma:

- a) öt, ha a köznevelési intézmény alkalmazottainak száma legfeljebb 10,
- b) kilenc, ha az alkalmazottak száma több mint 10, de kevesebb mint 25,
- c) tizenegy, ha az alkalmazottak száma legalább 25.

(3) Az alkalmazottak számának megállapításánál a teljes munkaidőre vetített számot kell figyelembe venni.

(4) Az iskolaszék tagjai:

- a) a (2) bekezdés a) pontja esetén ketten a fenntartó részéről, egy a szülői munkaközösség részéről és két alkalmazott,
- b) a (2) bekezdés b) pontja esetén négyen a fenntartó részéről, ketten a szülői munkaközösség részéről és három alkalmazott,
- c) a (2) bekezdés c) pontja esetében négyen a fenntartó részéről, négyen a szülői munkaközösség részéről és három alkalmazott.

(5) Az iskolaszékben a fenntartót megillető helyek egyikét mindig lelkesítő jellegű személlyel kell betölteni.

(6) Középfokú köznevelési intézmények esetében a szülői munkaközösségnek fenntartott helyek egyikét az intézmény valamely növendékével kell betölteni, kivéve, ha a szülői munkaközösségnek csak egy helye van.

(7) Az igazgató tanácskozási joggal tagja az iskolaszéknek.

(8) Az iskolaszék megbízatása négy évre szól, és mindig január 1-jén kezdődik.

(9) Amennyiben az alkalmazottak részéről megválasztott iskolaszéki tagnak megszűnik az alkalmazotti közösségben betöltött tagsága, úgy iskolaszéki tagsága is megszűnik, és helyére új tagot kell választani.

(10) Az iskolaszékbe a szülői munkaközösség által megválasztott tagokra az előző bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.

(11) Az iskolaszék saját kebeléből választja meg elnökét.

(12) Az iskolaszék szükség szerint, de évente legalább kétszer ülésezik.

A köznevelési intézmény vezetősége

10. §

(1) A köznevelési intézmény vezetősége (a továbbiakban: vezetőség) az intézmény legmagasabb szintű belső tanácskozó testülete.

(2) A vezetőség tagjai: az igazgató, az igazgatóhelyettes(ek) és az iskolalelkész.

(3) A vezetőség elnöke az igazgató.

(4) A vezetőség véleményező és javaslattevő joggal rendelkezik a köznevelési intézményt érintő minden ügyben.

(5) A vezetőség üléseit az igazgató hívja össze.

Az igazgató**11. §**

(1) Az igazgató a köznevelési intézmény törvényes képviselője, és felelős annak az egyházi és állami jogszabályoknak megfelelő működéséért.

(2) Az igazgatót az iskolaszék javaslata alapján a fenntartó nevezi ki, illetve bízta meg.

(3) Az igazgató kinevezésére, illetve megbízására a fenntartó részéről jogosult szerv:

- a) egyházközség esetén a presbitérium,
- b) egyházmegye esetén az egyházmegyei tanács,
- c) Egyetemes Egyház esetén a Zsinati Tanács.

(4) A kinevezés nyilvános pályázat útján történik. A pályázatot az Egyház hivatalos lapjában és honlapján, valamint a fenntartó honlapján, amennyiben van ilyen, kell meghirdetni.

(5) A kinevezés feltétele, hogy a kinevezendő személy:

- a) az Egyház presbitéri tisztségére választható tagja vagy lelkeszi képesítésű személye,
- b) rendelkezik az adott intézménytípusra előírt pedagógiai végzettséggel, és teljesíti a Szlovák Köztársaság jogszabályaiban foglalt feltételeket,
- c) legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- d) életvitele erkölcsös, magánélete rendezett,
- e) a vezetésre alkalmas.

(6) A kinevezés öt évre szól.

(7) A megbízás fél évre szól meghívás útján, amennyiben pályázat útján nem sikerült kellő időben betölteni az igazgatói tisztséget. Megbízás esetén el lehet tekinteni az (5) bekezdés a) pontjában foglalt feltételtől.

(8) Az igazgató a köznevelési intézmény főállású alkalmazottja.

12. §

(1) Az igazgatót a fenntartónak a 11. § (3) bekezdésében foglalt szerve visszahívja, ha:

- a) sorozatosan vagy súlyosan vét a hatályos egyházi vagy állami jogszabályok ellen,
- b) időközben nem felel meg a 11. § (5) bekezdésében foglaltaknak.

(2) Amennyiben az igazgató visszahívása tekintetében a fenntartó képtelen eljárni, a fenntartó általi megkeresés alapján a Zsinati Tanács jár el.

(3) A visszahívás ellen az igazgató panaszt emelhet az egyházi bíróságnál. A panasz elbírálására első fokon jogosult egyházi bíróság:

- a) egyházközség által fenntartott köznevelési intézmény esetén az egyházmegyei bíróság,
- b) egyházmegye, illetve az Egyetemes Egyház által fenntartott köznevelési intézmény esetén az egyetemes egyházi bíróság eljáró tanácsa.

13. §

(1) Az igazgató:

- a) gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézmény alkalmazottai felett,

b) tanácskozási joggal részt vesz a fenntartó testület szerveinek a köznevelési intézményt érintő ülésein,

c) minden tanév végén jelentést tesz az iskolaszéknek a köznevelési intézmény működéséről, amelyet az iskolaszék felterjeszt a fenntartónak az alapítás szerint illetékes szervéhez,

d) általában dönt mindazokban a köznevelési intézményt érintő kérdésekben, amelyeket egyházi vagy állami jogszabályok, illetve az alapító okirat vagy belső szabályok nem utalnak más szerv hatáskörébe.

(2) Az igazgató köteles:

- a) biztosítani, hogy a köznevelési intézmény az egyházi és állami jogszabályoknak megfelelően működjön,
- b) az e törvény preambulumban foglalt célok megvalósításáért munkálkodni a köznevelési intézményben,
- c) a köznevelési intézmény vagyonának gondos, észszerű és takarékos kezelésének érdekében eljárni,
- d) elkészíteni a köznevelési intézmény éves költségvetését és zárszámadását,
- e) elkészíteni a köznevelési intézmény működéséről szóló jelentést,
- f) együttműködni a köznevelési intézmény működésében részt vevő egyházi és állami szervekkel.

(3) Az igazgató felel a köznevelési intézmény hazai és külföldi, egyházi és világi kapcsolatairól.

(4) Az igazgató tanévenként beszámol a köznevelési intézményben folyó munkáról és az intézmény gazdálkodásáról a fenntartó 11. § (3) bekezdése szerinti szervének, valamint a Köznevelési Tanácsnak.

(5) Az igazgató egyéb jogköreit és kötelességeit az állami és egyházi jogszabályokkal összhangban az intézmény belső szabályzatai állapítják meg.

Az iskolalelkész**14. §**

(1) Az iskolalelkész a köznevelési intézmény hitéletének vezetője, és a köznevelési intézményben folyó hit- és erkölcstanoktatás irányítója.

(2) Ha a köznevelési intézmény egyházközségi fenntartású, az iskolalelkész rendszerint az egyházközség lelkipásztora vagy helyettes lelkésze, vagy ha több lelkipásztori állást tart fenn az egyházközség, akkor az erről szóló egyházközségi szabályrendelet által ezzel a feladattal megbízott lelkész.

(3) Ha a köznevelési intézmény egyházmegyei fenntartású, az iskolalelkész az egyházmegyei tanács által ezzel megbízott lelkeszi képesítésű személy.

(4) Ha a köznevelési intézmény egyetemes egyházi fenntartású, az iskolalelkész a Zsinati Tanács által ezzel megbízott lelkeszi képesítésű személy.

15. §

(1) Az iskolalelkész az intézmény lelki életének gondozója. Ebben a minőségében felelősséggel tartozik:

- a) a köznevelési intézményben folyó református nevelésért,
- b) a köznevelési intézményben folyó hitoktatás tartalmáért és színvonaláért,

c) a köznevelési intézmény, mint gyülekezet hitéletének formai és tartalmi rendjéért.

(2) Az iskolalelkész további feladatait, kötelességeit és jogait a köznevelési intézmény hitéleti és erkölcsi rendtartása állapítja meg.

Az igazgatóhelyettes(ek)

16. §

(1) Az igazgatóhelyettes(ek) az igazgatónak az intézményirányítás pedagógiai és adminisztratív feladataival megbízott munkatársa(i), és hivatalból tagja(i) a vezetőségnek.

(2) Az igazgatóhelyettes feladat- és hatásköre azokra a területekre terjed ki, amelyeket a megbízásán alapuló munkaköre tartalmaz.

(3) Az igazgatóhelyettest az igazgató bízza meg és menti fel.

(4) Igazgatóhelyettesnek a köznevelési intézmény határozatlan időre alkalmazott pedagógusa bízható meg határozott vagy határozatlan időre.

(5) Az igazgatóhelyettes megbízatása megszűnik a megbízásnak a megbízó általi visszavonásával.

A nevelőtestület

17. §

(1) Nevelési és oktatási kérdésekben a köznevelési intézmény legfőbb tanácskozási szerve a nevelőtestület.

(2) A nevelőtestület tagja a köznevelési intézmény valamennyi pedagógusi munkakört betöltő alkalmazottja.

(3) Az igazgatónak törekednie kell arra, hogy a pedagógusok a hivatásuk gyakorlása közben és magánéletükben is köznevelési intézményükhöz, egyházukhoz és nemzetükhöz való hűségükkel, feddhetetlen életmódjukkal, hitéletükkel mutassanak példát.

Az alkalmazotti közösség

18. §

(1) A köznevelési intézmény alkalmazotti közösségét a köznevelési intézményben dolgozó pedagógusok, továbbá az adminisztratív és technikai dolgozók alkotják.

(2) A köznevelési intézmény minden alkalmazottjának, függetlenül attól, hogy milyen vallású és milyen munkakörben dolgozik, figyelembe kell vennie, hogy református közösség munkatársa, és köteles megjelenésével, megnyilatkozásaival, valamint életvitelével segíteni a növendékek evangéliumi hit és erkölcs szerinti nevelését.

A szülői munkaközösség

19. §

(1) A köznevelési intézmény nevelőmunkájának támogatására a köznevelési intézmény növendékeinek szüleiből szülői munkaközösség alakul, amely tanácskozó és javaslattevő testület.

(2) A szülői munkaközösség tanácsát valamennyi osztály legalább egy-egy választott képviselője alkotja.

A növendékek közössége

20. §

(1) A növendékek közösségének tagja a köznevelési intézmény valamennyi növendéke.

(2) A növendékek csatlakozhatnak a köznevelési intézményen belül és azon kívül működő csoportosulásokhoz, ha azok működése nem ellenkezik a köznevelési intézményre e törvényben lefektetett erkölcsi szabályokkal.

Az eskütétel

21. §

(1) Az igazgató, a nevelőtestület tagjai, valamint a közép fokú köznevelési intézmény elsőéves, illetve az intézménybe nem református intézményből átlépő diákjai esküt tesznek a köznevelési intézmény székhelye szerint illetékes egyházközség istentiszteletén. Az eskütételre rendszerint a tanév elején kerül sor.

(2) Az esküt az iskolalelkész veszi ki.

(3) Az eskük szövegei e törvény mellékletét képezik.

Záró és átmeneti rendelkezések

22. §

A köznevelési intézmény jogutód nélküli megszűnése esetén minden ingó és ingatlan vagyona a fenntartóra száll.

23. §

Mindazokban a kérdésekben, amelyekről e törvény nem rendelkezik, az állami, illetve a további egyházi jogszabályok szerint kell eljárni.

24. §

Az e törvény hatálybalépésekor már működő köznevelési intézmények fenntartói kötelesek egy éven belül összhangba hozni az általuk működtetett köznevelési intézmény működését e törvénnyel.

25. §

A Zsinati Tanács az e törvény hatálybalépését követő első ülésén megválasztja a Köznevelési Tanács tagjait, és kinevezi a tanácsost a jelenlegi választási időszakra.

26. §

Hatályát veszíti a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház közoktatásáról szóló 1/2000-es számú törvénye.

27. §

E törvény 2024. január 1-jén lép hatályba.

**Jóváhagyva a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház X. Zsinatának 6. ülésén,
2023. október 27-én Rimaszombathban.**

Porubán Ferenc s. k.
főgondnok

Géresi Róbert s. k.
püspök

Melléklet a 21. § (1) bekezdése értelmében:**1. A köznevelési intézmény igazgatójának esküje**

„Én, (az igazgató neve), a (a köznevelési intézmény neve) igazgatója, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy igazgatói tisztemben híven és lelkiismeretesen járok el. A gondjaimra bízott növendékeket nemcsak tanítom, hanem Jézus Krisztus evangéliuma szellemében nevelem is egyházuk és nemzetük javára. Nevelőtársaimmal és munkatársaimmal tisztelettel és szeretettel működöm együtt, és őket a mindenkor hatályos állami és egyházi törvények szerint irányítom. Az intézmény hagyományait ápolom, jó hírét megőrzöm és öregbítem. Minden erőmmel azon leszek, hogy magamat Jézus Krisztus hűséges és alázatos szolgájának és anyaszentegyházunk hű tagjának bizonyítsam. Isten engem úgy segítjen!”

2. A nevelőtestület tagjainak esküje

„Én, (a nevelő neve), a (köznevelési intézmény neve) nevelője, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy nevelői tisztemben híven és lelkiismeretesen járok el. A gondjaimra bízott növendékeket nemcsak tanítom, hanem Jézus Krisztus evangéliuma szellemében nevelem is egyházuk és nemzetük javára. Az intézmény vezetőségével, nevelőtársaimmal és munkatársaimmal tisztelettel és szeretettel működöm együtt. Az intézmény hagyományait ápolom, jó hírét megőrzöm és öregbítem. Életemet nevelői hivatásomnak szentelem, amelyben magamat folyamatosan továbbképezem. Isten engem úgy segítjen!”

3. A növendékek esküje

„Én, (a növendék neve), a (köznevelési intézmény neve) növendéke, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy feladataimat becsülettel és szorgalommal elvégzem. Szüleimet, a nevelőtestület és az alkalmazotti közösség tagjait tisztelem, diáktársaimat segítem. Az intézmény belső rendjét és fegyelmét megtartom. Az intézmény hagyományait ápolom, jó hírét megőrzöm és öregbítem. Isten engem úgy segítjen!”